

Privatizarea Petrom a fost un jaf colosal! (1)

 ziarulnatiunea.ro/2014/06/09/privatizarea-petrom-a-fost-un-jaf-colosal-1/

Redacția

09.06.2014

Spicuri din raportul comisiei senatoriale de anchetă!

Societatea Națională a Petrolului (PETROM SA) a fost înființată prin reorganizarea Regiei Autonome a Petrolului PETROM, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 49 din 15.09.1997, aprobată prin Legea nr.70/1998. La data privatizării, SNP PETROM SA avea ca obiect de activitate, în principal, explorarea și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze naturale de pe uscat și din platoul continental al Mării Negre, rafinarea și prelucrarea țițeiului, transportul și comercializarea produselor petroliere,

comercializarea gazelor, importul și exportul de țiței, produse petroliere, utilaje, echipamente și tehnologii specifice.

SNP PETROM, anterior privatizării, se definea ca:

- * unul dintre cei mai importanți producători de petrol și gaze din Europa Centrală și de Est;
- * singurul producător de țiței din România, neavând concurent în acest domeniu și cel de-al doilea producător de gaze naturale; în anul 2003 producția de țiței a fost de 5,65 milioane tone;
- * furnizor de gaze naturale, cu o cotă de 34 la sută din producția internă; în anul 2003 producția de gaze naturale a fost de 6,129 miliarde m.c., respectiv circa 1/3 din consumul României.

STRUCTURA PATRIMONIULUI COMPANIEI LA NIVELUL ANULUI 2002:

Explorare și producție:

Intern:

- * 306 zăcăminte petrol și gaze asociate;
- * 1450 puțuri de gaz productive;
- * 13.856 puțuri de țiței productive cu o producție de 220.000 barili țiței;
- * 771 instalații de colectare, depozitare, tratare și separare;
- * două instalații de gaz-etanizare;
- * o instalație GPL;
- * 15.000 km rețea de transport țiței gaz și apă;
- * instalații de foraj marin, conducte, platforme;
- * două platforme maritime – Prometeu și Atlas.

Extern:

- * Puțuri de exploatare și contracte de forare în Kazakhstan.

Rafinare și Produse Petrochimice:

- * complexul petrochimic și rafinare Arpechim;

* complexul petrochimic și rafinare Petrobrazi;

* uzina de îngrășăminte Doljchim.

Distribuție și Marketing:

Intern:

* 145 depozite petroliere (capacitate de 956.456 mc);

* 690 stații de vânzare cu amănuntul, din care 200 modernizate.

MOTIVAREA PRIVATIZĂRII SNP PETROM SA PREZENTATĂ DE GUVERN

Prin Hotărârea de Guvern nr.556/2002, privatizarea SNP PETROM SA București se va face în cadrul programului PSAL 2, convenit cu Banca Mondială, cu Consultanți Internaționali, prin oferirea de acțiuni către investitori strategici. Prin Hotărârea de Guvern nr. 924/2003, se aprobă strategia privatizării SNP PETROM SA prin dobândirea de către un investitor strategic, sau de către un consorțiu de investitori a unui pachet de acțiuni de 51% din capitalul social al societății, printr-o metodă combinată între vânzarea de acțiuni prin negociere bazată pe oferte preliminare și neangajante și majorarea de capital social prin aport de capital.

ETAPELE PROCESULUI DE PRIVATIZARE A SNP PETROM SA

În baza procedurilor aprobate de Guvern, Ministerul Economiei și Comerțului, respectiv Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie, la data de 11 decembrie 2002, a încheiat un Contract de servicii financiare (Contract de consultanță) cu consorțiul format din Credit Suisse First Boston (Europa) Limited (CSFB) și ING Bank NV, Sucursala Londra (ING) în urma unui proces de licitație deschisă. Metoda de privatizare stabilită prin HG nr.924/2003 a fost una combinată între vânzarea de acțiuni prin negociere pe bază de oferte preliminare și neangajante și majorarea de capital social prin aport de capital.

Contractul de privatizare semnat la data de 23 iulie 2004, între Ministerul Economiei și Comerțului din România prin Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie și OMV Aktiengesellschaft din Austria, are ca obiect vânzarea/cumpărarea unui număr de 12.739.341.312 acțiuni ale societății, reprezentând 33,34% din capitalul social și majorarea capitalului social al societății cu un număr de acțiuni care să-i permită OMV să dețină, după subscrierea de către acționarii minoritari ai Societății BERD și Cumpărător, 51% din capitalul social.

Semnarea Contractului de privatizare în forma și conținutul negociate între părți a fost aprobată prin HG nr.1090/2004 privind unele măsuri pentru privatizarea SNP PETROM SA București. Conform Contractului de privatizare, Cumpărătorul – OMV, pentru 33,34% din pachetul de acțiuni, a plătit Statului Român suma de 668,815 milioane de euro, iar prin majorare de capital social în valoare de 830,6 milioane de euro – suma rămasă în conturile SNP PETROM – a obținut 17,55 la sută din acțiuni, necesare pentru a deține 51 la sută din capitalul social.

La solicitarea Guvernului, Parlamentul României adoptă în luna noiembrie 2004 Legea nr.555/2004 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Naționale a Petrolului PETROM SA București. În urma analizării Contractului de privatizare a SNP PETROM SA, Comisia de anchetă a sesizat unele prevederi referitoare la obligațiile post-privatizare ale Vânzătorului, după cum urmează:

1) Angajamentul de Despăgubire privind Mediul – pagina 42 din CP (CP – Contract de privatizare): “Vânzătorul se obligă să despăgubească Societatea pentru Pierderile de Mediul și Costurile de Abandonare (așa cum sunt acestea definite în Anexa P) conform prevederilor Angajamentului de Despăgubire privind Mediul. Pentru evitarea oricărui dubiu, se precizează că Angajamentul de Despăgubire privind Mediul va constitui singurul recurs al Cumpărătorului pentru orice pretenții legate de Contaminare (în sensul definit în Angajamentul de Despăgubire privind Mediul)”. Prin acest angajament Statul Român este obligat ca pe o perioadă de 15 ani să despăgubească în totalitate Cumpărătorul pentru orice pretenții în legătură cu poluarea anterioară a mediului, iar pe o perioadă de 30 de ani să se despăgubească Cumpărătorul în totalitate pentru orice pretenții în legătură cu abandonarea și scoaterea din

funcțiune a sondelor abandonate, oprite, închise sau care așteaptă să fie abandonate. Statul Român își asumă responsabilități și eventuale cheltuieli de remediere și/sau despăgubiri fără o limită valorică, în măsură în care sunt pretinse de către terți sau autorități de mediu ca efect al poluării istorice. De remarcat că aceste responsabilități s-au asumat fără a avea date concrete cu privire la volumul acestor lucrări și mai ales a costurilor aferente, care pot fi nelimitate. La data elaborării prezentului RAPORT, din informațiile pe care le deținem, Compania PETROM-OMV a înregistrat obligația Statului Român de a achita suma de 363 milioane de euro, pentru lucrările de mediu deja realizate.

CONCLUZIE: Se constată că aceste prevederi nu au la bază o fundamentare și identificare a nivelului de poluare anterioară și a locațiilor ce urmează să fie dezafectate, cât și costurile aferente. Aceste pretenții vor avea implicații imprevizibile, pe următorii 15, respectiv, 30 de ani asupra costurilor ce vor fi suportate de Statul Român.

2) Terenurile în Curs de Clarificare – pagina 42 din CP: „Vânzătorul se obligă să îi vândă Cumpărătorului Partea Corespunzătoare din Acțiunile Referitoare la Terenuri, la un preț egal cu valoarea nominală a acestor acțiuni: cu toate acestea, prețul total de cumpărare ce urmează să fie plătit de Cumpărător conform acestei clauze nu va depăși echivalentul în lei al Sumei Maxime. Pentru a asigura desfășurarea ordonată a procesului, Vânzătorul și Cumpărătorul convin ca majorările de capital al Societății cu privire la Terenurile în Curs de Clarificare se vor efectua după cum urmează:

(a) cu privire la o suprafață totală de aproximativ 2.000 (două mii) de hectare din Terenurile în Curs de Clarificare, în termen de un an după Data Finalizării; prețul pe acțiune la vânzarea către Cumpărător a Părții Corespunzătoare din Acțiunile emise ca urmare a acestei majorări de capital social va fi egal cu valoarea nominală a acestor Acțiuni, cu condiția ca prețul total să nu depășească Suma Maximă; și

(b) cu privire la toate celelalte Terenuri în Curs de Clarificare, în termen de trei luni de la data la care Societatea îl notifică pe Vânzător că au fost obținute toate certificatele de atestare a dreptului de proprietate; prețul pe acțiune la vânzarea către Cumpărător a Părții Corespunzătoare din Acțiunile emise ca urmare a acestei majorări de capital social va fi:

(I) valoarea nominală, dacă valoarea nominală totală a Părții Corespunzătoare (atât pentru prima, cât și pentru cea de-a doua majorare de capital) este mai mică sau egală cu Suma Maximă, sau

(II) acel preț pe acțiune, mai mic decât valoarea nominală, care prin înmulțirea cu numărul de acțiuni care urmează a fi vândut Cumpărătorului conduce la un preț total care, împreună cu prețul deja plătit conform 4.2.2.(a), să fie egal cu Suma Maximă”.

CONCLUZIE: Aceste prevederi, care obligă Statul Român la vânzarea acțiunilor rezultate ca urmare a majorării capitalului social cu terenurile aferente, reprezintă în fapt trecerea în proprietatea Companiei a unor terenuri subevaluate.

Întrucât aceste terenuri, în marea lor majoritate, sunt situate în mediul urban, unde dinamica prețurilor cunoaște o creștere exponențială, în mod cert se va înregistra o diferență semnificativă între valoarea reală de piață și prețul prevăzut în Contractul de privatizare. Făcând un calcul simplu, care are în vedere o diferență între cele două valori de numai 100 euro pe metru pătrat, rezultă: 100 euro/m.p. x 10.000 m.p./ha x 2000 hectare = 2 miliarde euro.

3) Impozite și penalități cu scadența depășită – pagina 44 din CP: „Toate impozitele datorate de societate pentru orice an financiar până la 31 decembrie 2003, inclusiv și toate penalitățile aferente, de orice fel, care s-au acumulat până la data de 8 aprilie 2004 au fost plătite sau anulate și Societatea nu va mai fi ținută să răspundă în legătură cu ele”.

Remarcăm că în RAPORTUL DE EVALUARE Consultantul specifică că la evaluarea societății și stabilirea valorii de piață s-a ținut seama și de datoriile acumulate de aceasta. În acest sens, în RAPORTUL DE EVALUARE se menționează: „Scenariul de bază pentru Valoarea Companiei bazată pe metoda fluxurilor de numerar actualizate

(analiza DCF) a condus la o valoare a Companiei între 1,4 miliarde de dolari și 1,8 miliarde dolari. Valoarea Capitalului Propriu se situează în intervalul 1,0 miliarde de dolari și 1,4 miliarde dolari, după o ajustare cu 260 milioane dolari pentru Datoria Netă purtătoare de dobândă estimată, cu 46 milioane de dolari pentru dividende restante, cu 30 milioane de dolari pentru obligații legate de titlurile de proprietate asupra terenurilor și cu 40 milioane de dolari pentru obligații referitoare la închiderea unor sonde”.

Anularea datoriilor acumulate de SNP PETROM SA, de către Guvern, stipulată în Contractul de Privatizare, după finalizarea RAPORTULUI DE EVALUARE, în care valoarea de piață a companiei a fost ajustată cu aceste datorii, reprezintă facilități acordate excesiv CUMPARATORULUI OMV și a periclitat transparența procesului de privatizare, întrucât ceilalți investitori nu au cunoscut aceste clauze suplimentare de anulare a datoriilor.

CONCLUZIE: Cum valoarea Companiei SNP PETROM SA a fost estimată ținându-se cont și de datoriile acumulate, anularea ulterioară a acestora de către Guvern, prin Contractul de privatizare, fără a modifica prețul de ofertă, reprezintă prejudiciu adus Statului Român.

4. Redevențe – pagina 44 din CP: „Nivelul, baza și modul de calculare curente ale redevențelor datorate de Societate conform Contractelor Individuale de Concesiune vor fi menținute pentru o perioadă de 10 (zece) ani de la Data Finalizării”. Analiza comparativă a redevenței funcție de cantitățile de țiței extras arată că în România valoarea acesteia este cuprinsă între 3,5-13,5 la sută, în timp ce, în Franța, valoarea redevenței este dublă, cuprinsă între 5-30 la sută. Ținând seama că piața internațională a țițeiului este foarte dinamică, în perioada 2002-2007 a crescut de la 22 dolari pe baril la 92 dolari pe baril, creștere de peste patru ori, este de neînțeles prevederea din Contractul de privatizare care stipulează că nivelul, baza și modul de calculare a redevenței vor fi menținute pe o perioadă de 10 (zece) ani.

CONCLUZIE: Elementele restrictive prevăzute în Contractul de privatizare cu privire la păstrarea pe o perioadă de 10 ani a nivelului, bazei și modului de calculare a redevenței, precum și valoarea redusă de 3,5-13,5 la sută a acesteia au ca efect păgubirea Statului Român cu sume importante. Este foarte probabil ca peste zece ani această resursă neregenerabilă care este țițeiul să fie epuizată, ceea ce ar face revizuirea clauzei inutilă.

5) Stabilitatea fiscală cu privire la explorare și producție (E&P) – pagina 44 din CP: „Cu excepția cerințelor contrare ale legilor sau reglementărilor general aplicabile în Uniunea Europeană care devin aplicabile României, următoarele prevederi ale Codului Fiscal al României vor rămâne în vigoare până la data de 31 decembrie 2014 și nu vor fi modificate în defavoarea Societății: art.22(2), art.22(3), art.24(3)(c), art.24(11)(e), art.24(14) și art.24(21). În perioada menționată mai sus, cu excepția cerințelor contrare ale legilor sau reglementărilor general aplicabile în Uniunea Europeană care devin aplicabile României, regimul de impozitare aplicabil activităților de explorare și producție ale Societății nu va deveni, indiferent sub ce formă, mai oneros pentru Societate (inclusiv prin majorarea ratelor impozitelor aplicabile ori prin introducerea de noi impozite cu privire la explorare și producție)”.

Constrângerea Guvernului și a Parlamentului României de a nu avea o politică fiscală coerentă, unitară și nediscriminatorie pentru toți contribuabilii reprezintă o ingerință în politica internă românească, cu consecințe imprevizibile în asigurarea mediului concurențial caracteristic unei economii funcționale de piață.

CONCLUZIE: Menținerea neschimbată pe o perioadă de 10 ani a prevederilor Codului Fiscal cu privire la majorarea ratelor impozitelor referitoare la explorare și producție reprezintă o ingerință în politica economică românească cu reflexe certe în reducerea veniturilor bugetare.